

RP 69/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ändras. Syftet med propositionen är att nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av fondföretagsdirektivet vad gäller användningen av faktablad.

I lagen om placeringsfonder tas in bestämmelser om att de krav på faktablad som ställs i lagen också uppfylls av faktablad enligt Europaparlamentets och rådets förordning om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder beaktas att den övergångsperiod som ingår i den ovan nämnda förordningen upphör i fråga om alternativa investeringsfonder. I lagen upphävs de nationella bestämmelserna om faktablad som ska ges icke-professionella kunder.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	4
2.1 Ändring av Priip-förordningen.....	4
2.2 Ändring av fondföretagsdirektivet	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	7
3.1 Lagen om placeringsfonder.....	7
3.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	7
3.3 Lagen om Finansinspektionen.....	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	9
4.1 De viktigaste förslagen.....	9
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	9
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	9
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	11
5 Alternativa handlingsvägar	11
6 Remissvar	11
7 Specialmotivering	12
7.1 Lagen om placeringsfonder.....	12
7.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	13
8 Ikraftträdande.....	14
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	14
LAGFÖRSLAG	15
1. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder.....	15
2. Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	16
BILAGA	19
PARALLELLTEXT	19
1. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder.....	19
2. Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	21

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Europaparlamentet och rådet antog den 15 december 2021 direktiv (EU) 2021/2261 om ändring av direktiv 2009/65/EG vad gäller användning av faktablad av förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), nedan *ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet* eller *direktivet*. Direktivet har trätt i kraft den 21 december 2021. Medlemsstaterna ska senast den 30 juni 2022 publicera de nationella bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet och tillämpa dem från och med den 1 januari 2023.

Bakgrunden till direktivet är att bestämmelserna om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter, nedan *Priip-produkter*, blir tillämpliga också i fråga om placeringsfonder och alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) som är avsedda för icke-professionella investerare. Europaparlamentet och rådet utfärdade 2014 förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), nedan *Priip-förordningen*. Genom Priip-förordningen strävar man efter att säkerställa att icke-professionella investerare, oberoende av investeringsproduktens form, alltid ska ha tillgång till sammanställd, jämförbar och standardiserad information i handlingar som kallas faktablad. I Priip-förordningen har det ingått en övergångsbestämmelse enligt vilken placeringsfonder tillfälligt är befriade från kraven i Priip-förordningen. Övergångsbestämmelsen gäller till och med den 31 december 2022.

Genom direktivet ändras Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), nedan *fondföretagsdirektivet*. I fondföretagsdirektivet föreskrivs det om basfakta som ska ges investerare om placeringsfonder, vilket har fungerat som förebild också för informationskraven enligt Priip-förordningen. Syftet med ändringen av fondföretagsdirektivet är att undvika överlappande informationskrav gentemot investerare efter det att övergångsperioden enligt Priip-förordningen har löpt ut.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Kommissionen offentliggjorde den 15 juli 2021 ett lagstiftningsförslag om ändring av förordning (EU) nr 1286/2014 vad gäller förlängning av övergångsbestämmelserna för förvaltningsbolag, investeringsbolag och personer som ger råd om eller säljer andelar i företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) och fonder som inte är fondföretag (COM (2021) 397 final). Samtidigt offentliggjorde kommissionen också ett lagstiftningsförslag om ändring av direktiv 2009/65/EG vad gäller användning av faktablad av förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (COM (2021) 399 final).

Syftet med kommissionens lagstiftningsförslag var att förlänga övergångsbestämmelsen i Priip-förordningen, eftersom upphörandet av övergångsbestämmelsen förutsatte ändringar också i de bestämmelser på lägre nivå som utfärdats med stöd av Priip-förordningen. Enligt kommissionen krävde genomförandet av dessa ändringar och minskningen av den rättsliga osäkerheten mer tid. Övergångsbestämmelsen var då i kraft fram till den 31 december 2021 och kommissionen

RP 69/2022 rd

föreslog att den förlängs med sex månader fram till den 30 juni 2022. Samtidigt föreslog kommissionen att fondföretagsdirektivet ändras så att kraven på basfakta för investerare kan uppfyllas genom ett faktablad enligt Priip-förordningen.

Kommissionens förslag till förordning och direktiv samt utkastet till statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag var på remiss i sektionen för finansiella tjänster och kapitalrörelser (EU-10), som lyder under kommittén för EU-ärenden. En U-skrivelse (U 39/2021 rd) om kommissionens förslag lämnades till riksdagen den 2 september 2021.

Vid förhandlingarna om kommissionens förslag förhöll sig Finland positivt till en harmonisering av kraven på faktablad i fondföretagsdirektivet och Priip-förordningen. Finland ansåg det dock viktigt att aktörerna och myndigheterna ges tillräckligt med tid för att anpassa sig till de nya kraven. Kommissionens förslag ändrades i linje med Finlands förhandlingsmål när det slutligen beslutades att övergångsperioden förlängs med ett år.

Beredningen av propositionen

Utkastet till proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Utkastet till proposition sändes på offentlig remiss 22 februari—28 mars 2022. Utlåtanden begärdes av sammanlagt 16 myndigheter och sammanslutningar. Närmare information om innehållet i och beaktandet av remissvaren finns i avsnitt 6.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten under adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med identifieringskod VM107:00/2021.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

2.1 Ändring av Priip-förordningen

Målet med Priip-förordningen från 2014 har varit att förbättra skyddet för icke-professionella investerare så att de bättre kan förstå och jämföra paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter som är avsedda för icke-professionella investerare samt fatta investeringsbeslut som baserar sig på tydlig och tillförlitlig information. Ökad öppenhet och harmonisering har ansetts gynna också den inre marknaden för finansiella tjänster genom att det skapas jämlika verksamhetsförutsättningar för Priip-produkter och distributionskanaler.

Priip-förordningen gäller tjänsteleverantörer som tillverkar och tillhandahåller Priip-produkter till icke-professionella investerare. Priip-produkter definieras i artikel 4 i förordningen och är i princip sådana investeringar där, oberoende av investeringens rättsliga form, det belopp som ska betalas tillbaka till den icke-professionella investeraren är föremål för fluktuation på grund av exponering mot referensvärden eller tillgångar som inte köps direkt av den icke-professionella investeraren. Priip-produkterna omfattar således bland annat placeringsfonder, AIF-fonder, strukturerade produkter samt försäkringsbaserade investeringsprodukter.

I Priip-förordningen fastställs enhetliga regler för formatet på och innehållet i det faktablad (eng. *key information document*, KID) som utarbetats av utvecklaren av Priip-produkterna samt om tillhandahållande av faktablad till icke-professionella investerare. Faktabladet ska innehålla information om investeringsproduktens viktigaste egenskaper och anknytande risker och kostnader. På detta sätt stärks investerarskyddet och förbättras processen i samband med investeringsbeslut och val av investeringsprodukter.

Enligt artikel 32 i Priip-förordningen är förvaltningsbolag, investeringsbolag och personer som ger råd om och säljer andelar i fondföretag vilka avses i fondföretagsdirektivet tillfälligt undantagna från skyldigheterna enligt Priip-förordningen. Övergångsbestämmelsen var ursprungligen i kraft till utgången av 2019, men förlängdes därefter. Övergångsperioden motiverades med att det då endast hade gått en kort tid sedan basfakta för investerare om placeringsfonder tagits i bruk. Övergångsbestämmelsen har utsträckt undantaget också till andra sådana fonder för vilka det utarbetats basfakta för investerare enligt fondföretagsdirektivet.

Eftersom upphörandet av övergångsperioden ansågs förutsätta ändringar också i de bestämmelser på lägre nivå som utfärdats med stöd av Priip-förordningen, beslutade Europaparlamentet och rådet att förlänga övergångsperioden med ytterligare ett år fram till den 31 december 2022. Förlängningen genomfördes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2259 av den 15 december 2021 om ändring av förordning (EU) nr 1286/2014 vad gäller förlängning av övergångsbestämmelserna för förvaltningsbolag, investeringsbolag och personer som ger råd om eller säljer andelar i företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) och fonder som inte är fondföretag, nedan *ändringsförordningen till Priip-förordningen*. Denna förordning antogs samtidigt som ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet. När övergångsperioden gått ut börjar kraven på faktablad i Priip-förordningen och sådan reglering på lägre nivå som kompletterar kraven tillämpas också på aktörer som tidigare har omfattats av övergångsbestämmelsen.

I Priip-förordningen bemyndigas de europeiska tillsynsmyndigheterna att tillsammans utarbeta tekniska tillsynsstandarder som definierar presentationen av och innehållet i faktabladet, dess standardiserade format, metoderna för presentationen av risker och avkastning och kostnadsberäkning och villkoren för översyn av faktabladets information. Dessa tekniska tillsynsstandarder har fastställts genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/653 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) genom fastställande av tekniska tillsynsstandarder för faktabladens utformning, innehåll, översyn och ändring samt för villkoren för uppfyllandet av kravet på tillhandahållande av sådana faktablad.

Kommissionen antog den 6 september 2021 en delegerad förordning om behövliga ändringar i den delegerade förordning som den tidigare antagit i fråga om utgången av övergångsbestämmelsen i Priip-förordningen. Förordningen i fråga är kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2268 om ändring av de tekniska tillsynsstandarder som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/653 vad gäller underliggande metoder och presentation av resultatscenarier, redovisning av kostnader och metoder för beräkning av sammanfattande kostnadsindikatorer, redovisning av och innehållet i information om tidigare resultat och redovisning av kostnader för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) som erbjuder flera olika investeringsalternativ och om anpassning av övergångsbestämmelserna för Priip-produktutvecklare som erbjuder andelar i fonder som avses i artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 som underliggande investeringsalternativ med förlängda övergångsbestämmelser som fastställs i den artikeln, nedan *kommissionens ändrade delegerade förordning*.

2.2 Ändring av fondföretagsdirektivet

Enligt artikel 78 i fondföretagsdirektivet ska förvaltningsbolag, för varje placeringsfond de förvaltar, upprätta en kortfattad handling med basfakta för investerare på ett sätt som rimligtvis gör det möjligt för dem att förstå vilket slag av placeringsfond som erbjuds dem och vilka risker som är förenade med den och följaktligen kunna fatta sina investeringsbeslut med kännedom

om fakta. I fondföretagsdirektivet avses med uttrycket ”basfakta för investerare” denna handling (eng. *key investor information document*, KIID, faktablad). Fondföretagsdirektivet innehåller också närmare bestämmelser om det centrala innehållet i basfakta för investerare, språkrav, hur och när investerare ska få tillgång till basfakta samt om skyldigheten att förse behöriga myndigheter med basfakta för investerare. Kraven i fondföretagsdirektivet ska tillämpas oberoende av om det är fråga om en professionell eller icke-professionell investerare.

Med basfakta för investerare avses i fondföretagsdirektivet en formbunden handling som förklarar en placeringsfonds viktigaste egenskaper och vars information presenteras i en viss ordning och vars syfte är att underlätta jämförelsen mellan olika fonder. I basfakta för investerare redogörs i korthet för fondens investeringspolicy och investeringsmål, kostnader och avgifter för investeraren, risker samt tidigare värdeutveckling och andra frågor som är viktiga för investeraren. Informationen ska ges på vanligt språk så att också icke-professionella investerare förstår den.

Genom ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet har en ny artikel 82a fogats till fondföretagsdirektivet. Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa att om ett investeringsbolag eller, för någon av de värdepappersfonder det förvaltar, ett förvaltningsbolag upprättar, tillhandahåller, ändrar och översätter ett faktablad som uppfyller kraven för faktablad i Priip-förordningen ska behöriga myndigheter anse att faktabladet uppfyller de krav som är tillämpliga på basfakta för investerare enligt artiklarna 78—82 och 94 i fondföretagsdirektivet.

Medlemsstaterna ska dessutom säkerställa att de behöriga myndigheterna inte kräver att ett investeringsbolag eller, för någon av de värdepappersfonder det förvaltar, ett förvaltningsbolag i enlighet med fondföretagsdirektivet ska upprätta basfakta för investerare om det upprättar, tillhandahåller, ändrar och översätter ett faktablad som uppfyller kraven för faktablad i Priip-förordningen. Enligt skäl 7 i ingressen till direktivet bör förvaltningsbolag fortsätta att upprätta basfakta för investerare i enlighet med fondföretagsdirektivet för andra än icke-professionella investerare, om de inte beslutar att utforma ett faktablad enligt Priip-förordningen. I sådana fall bör endast faktabladet tillhandahållas dessa investerare.

Basfakta för investerare enligt fondföretagsdirektivet och faktabladet enligt Priip-förordningen anses till väsentliga delar uppfylla samma informationskrav. Därför behöver det säkerställas att icke-professionella investerare inte får båda dessa handlingar för en och samma investeringsprodukt (skäl 7 i ingressen till direktivet). Faktablad enligt Priip-förordningen är också en formbunden informationssida som baserar sig på modellen med basfakta för investerare och där produktens centrala drag presenteras på ett enkelt, begripligt och jämförbart sätt. Priip-förordningen innehåller på samma sätt som fondföretagsdirektivet också detaljerade bestämmelser om när och hur ett faktablad ska lämnas till en icke-professionell investerare. Jämfört med bestämmelserna om basfakta för investerare är avsikten med bestämmelserna om faktablad i Priip-förordningen att underlätta jämförelser med ett stort antal investeringsprodukter för icke-professionella investerare. Den inbördes jämförelsen av investeringsprodukter begränsar sig således inte till andra fondprodukter, utan utöver dem också till andra Priip-produkter.

Kommissionen har bedömt att kommissionens delegerade förordning som getts med stöd av Priip-förordningen innehåller flera sådana ändringar som kan motivera ersättandet av basfakta för investerare som avses i fondföretagsdirektivet. Som sådana ändringar specificerar kommissionen bland annat kravet på att faktabladet ska innehålla en extern länk till produktspecifik resultatinformation som beräknats enligt standardmetoden. Detta hjälper icke-professionella investerare att även i fortsättningen dra nytta av information om värdeutvecklingen för att bedöma

hur väl varje produkt har gett avkastning i förhållande till sitt riktmärke. I den delegerade förordningen har det också gjorts behövliga ändringar i fråga om lämnande av uppgifter om de totala kostnaderna och transaktionskostnaderna.

Enligt kommissionen drar dessutom icke-professionella investerare nytta av en övergång till att använda en sådan allmän riskindikator som avses i Priip-förordningen när produktens risknivå beskrivs. För närvarande förutsätts det i både basfakta för investerare och faktabladet att den syntetiska riskindikatorn beräknas på basis av sammanräkning av olika risker och verbala beskrivningar. Investeringsproduktens risk ska redovisas i faktabladet enligt en sjustegsskala. De nuvarande beräkningsmetoderna skiljer sig något från varandra, vilket kan ha förvirrat investerarna när de jämför produkter mellan olika regelverk. Övergången till en gemensam metod kan förbättra jämförbarheten.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 Lagen om placeringsfonder

Fondföretagsdirektivets bestämmelser om basfakta för investerare har på nationell nivå tagits in i 15 kap. i lagen om placeringsfonder (213/2019) om marknadsföring av fondandelar och om fondbolags informationsskyldighet.

Enligt 15 kap. 4 § i lagen om placeringsfonder ska ett fondbolag för varje placeringsfond som det förvaltar upprätta en kortfattad handling med basfakta för investerare (*faktablad*). I faktabladet ska uttrycket "basfakta för investerare" ingå på finska eller svenska eller på något annat språk som Finansinspektionen godkänner. Faktabladet ska innehålla information som är begriplig för investeraren utan några andra handlingar, bland annat om placeringsfondens och Finansinspektionens identifieringsuppgifter, en kort beskrivning av investeringsmål och investeringspolicy, en presentation av tidigare avkastningsutveckling eller vid behov av förväntad avkastningsutveckling, investeringens risk- och avkastningsprofil samt lämpliga anvisningar och varningar när det gäller riskerna med investeringar i placeringsfonden. I 15 kap. i lagen om placeringsfonder föreskrivs dessutom närmare om kraven på faktabladets innehåll (5 §), om lämnande av faktablad till investerare på förhand (10 §), om tillhandahållande av faktablad (11 §) samt om lämnande av faktablad till Finansinspektionen och om uppdatering av faktablad (12 §).

Artiklarna 78—82 i fondföretagsdirektivet om basfakta för investerare har genomförts nationellt genom 15 kap. 4 och 5 § samt 10—12 § i lagen om placeringsfonder. Artikel 94 i fondföretagsdirektivet om informationsskyldighet gentemot investerare i fondföretagets värdmedlemsstat har genomförts nationellt genom 22 kap. 9 § och 23 kap. 6 §. Eftersom ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet förutsätter att medlemsstaterna säkerställer att de krav på basfakta för investerare som ställs i dessa artiklar kan uppfyllas också med ett faktablad enligt Priip-förordningen, ska bestämmelser om detta tas in i 15 kap. samt i 22 kap. 9 § och 23 kap. 6 § i lagen om placeringsfonder.

3.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) har man nationellt genomfört Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, nedan *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder* eller *AIFMD*.

AIFMD innehåller bestämmelser om AIF-förvaltare och om marknadsföring av AIF-fonder till professionella investerare. AIFMD ger medlemsstaterna möjlighet att, om de så önskar, nationellt tillåta att AIF-fonder erbjuds också icke-professionella investerare. Enligt finsk lagstiftning är det tillåtet att erbjuda AIF-fonder också till icke-professionella investerare, bland annat under förutsättning att AIF-förvaltaren är auktoriserad och att det för AIF-fonden har upprättats ett faktablad på samma sätt som för en placeringsfond enligt fondföretagsdirektivet. Syftet med faktabladet har varit att säkerställa att investeraren rimligen kan förstå arten av den investeringsprodukt som erbjuds och de risker som är förenade med den, men samtidigt också förbättra möjligheterna att jämföra AIF-fonder med placeringsfonder som investeringsobjekt (RP 94/2013 rd, s. 153).

Enligt 13 kap. 1 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska den som marknadsför AIF-fonder innan investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt 4 § eller ett faktablad enligt Priip-förordningen. Enligt 4 § i samma kapitel ska en AIF-förvaltare för varje AIF-fond som den marknadsför till icke-professionella kunder upprätta en kortfattad handling med basfakta för investerare (*faktablad*). I faktabladet ska uttrycket "basfakta för investerare" ingå på finska eller svenska eller på något annat språk som Finansinspektionen godkänner. Faktabladet ska innehålla information som är begriplig för investeraren utan några handlingar om AIF-fondens identifieringsuppgifter, en kort beskrivning av investeringsmål och investeringspolicy, en presentation av tidigare avkastningsutveckling eller vid behov av förväntad avkastningsutveckling, kostnader och relaterade avgifter samt investeringsens riskprofil samt lämpliga anvisningar och varningar om riskerna med investeringen i AIF-fonden. Närmare bestämmelser om kraven på basfakta för investerare har utfärdats genom finansministeriets förordning om faktablad för alternativa investeringsfonder (228/2014).

Eftersom det i Finland redan fanns ett gällande krav enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder att göra upp ett faktablad om alternativa fonder när en fond erbjuds en icke-professionell investerare, har det i samband med genomförandet av Priip-förordningen ansetts att övergångsbestämmelsen i Finland kan tillämpas också på alternativa fonder förutsatt att det utarbetas ett faktablad om dem (RP 79/2016 rd, s. 6). Bestämmelserna om alternativa fonder har således gjort det möjligt att välja mellan det nationella faktabladet och faktabladet enligt Priip-förordningen. Om AIF-förvaltarna så önskat, har de redan före utgången av övergångsperioden enligt Priip-förordningen haft möjlighet att övergå till att producera faktablad enligt Priip-förordningen. AIF-förvaltaren måste emellertid konsekvent ha iakttagit sitt val. Om tjänsteleverantören har avstått från att använda faktabladsmodellen, som möjliggörs av övergångsbestämmelsen i Priip-förordningen, har valet inte längre kunnat ändras i fråga om den fonden.

Eftersom Priip-förordningen inte efter övergångsperioden längre identifierar möjligheten att tillåta undantag från skyldigheten att utarbeta ett faktablad när en AIF-fond erbjuds en icke-professionell investerare, finns det skäl att upphäva bestämmelserna om faktablad i 13 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. I fråga om AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare övergår man således till att iaktta kraven i Priip-förordningen. Samtidigt finns det skäl att upphäva också finansministeriets förordning om faktablad för alternativa investeringsfonder.

3.3 Lagen om Finansinspektionen

De nationella genomförandeåtgärder som förutsätts i Priip-förordningen genomfördes genom ändringar av lagen om Finansinspektionen (878/2008) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (RP 76/2016 rd). Lagen om Finansinspektionen kompletterades så att Finansinspektionen definierades som en sådan behörig myndighet i Finland som avses i Priip-

förordningen. Samtidigt gavs Finansinspektionen rätt att utöva de befogenheter att vidta åtgärder som förordningen förutsätter samt att påföra administrativa påföljder för brott mot de viktigaste bestämmelserna i Priip-förordningen.

I lagen om Finansinspektionen ingår också en bestämmelse som förpliktar utvecklare eller försäljare av Priip-produkter att sända ett faktablad till myndigheterna för kännedom senast då produkterna börjar tillhandahållas i Finland. När det gäller genomförandet av investerarskyddet ansågs det att då ett faktablad lämnas till myndigheten ökar det myndighetens möjligheter att följa produktutbudet på marknaden och främjar Finansinspektionens möjligheter att utöva nya befogenheter, såsom befogenheten att ingripa (RP 79/2016 rd, s. 5—6).

Lagen om Finansinspektionen behöver inte ändras i fråga om de bestämmelser som nu ska verkställas.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att lagen om placeringsfonder ändras i syfte att genomföra ändringarna i fondföretagsdirektivet. Till lagen om placeringsfonder fogas bestämmelser om att faktablad enligt Priip-förordningen uppfyller de lagstadgade kraven på faktablad för investerare.

På motsvarande sätt som i fondföretagsdirektivet kvarstår bestämmelserna om faktablad i lagen om placeringsfonder i övrigt oförändrade. Eftersom det kan antas att fondbolagen i fortsättningen uppfyller kraven på faktablad i lagen om placeringsfonder genom att upprätta och tillhandahålla faktablad enligt Priip-förordningen, kommer bestämmelserna om faktablad i fortsättningen att ha liten betydelse. Förslaget stämmer emellertid till denna del överens med kraven i fondföretagsdirektivet. Eventuella större ändringar i lagen om placeringsfonder beror på reformen av fondföretagsdirektivet, som inte har genomförts inom ramen för övergångsperioden för Priip-förordningen.

Det föreslås att de nationella bestämmelserna om faktablad till icke-professionella kunder ska upphävas i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. När Priip-förordningens bestämmelser om användning av faktablad blir tillämpliga också i fråga om AIF-fonder som erbjuds icke-professionella kunder, finns det inte längre något behov av nationella bestämmelser.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De förslag som ingår i regeringspropositionen bedöms inte ha några betydande ekonomiska konsekvenser för företag som är verksamma i Finland, eftersom förslagen inte till centrala delar ändrar innehållet i lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller medför nya skyldigheter för marknadsaktörerna. Utgångspunkten är att fondbolag och AIF-förvaltare genom nationella lagändringar gynnas av att den rättsliga osäkerheten minskar och av att det inte uppstår överlappande informationskrav för dem efter utgången av övergångsperioden enligt Priip-förordningen.

De största ekonomiska konsekvenserna beror på den direkt tillämpliga Priip-förordningen. Utarbetandet och uppdateringen av det faktablad som krävs i förordningen orsakar kostnader i synnerhet för utvecklare av investeringsprodukter, vilka har ansvaret för utarbetande av faktab-

lad om investeringsprodukter. Enligt Priip-förordningen ska den viktigaste informationen lämnas till investeraren på ett nytt formbundet och komprimerat sätt, men formatet för lämnande av information har redan tidigare fastställts på ett delvis motsvarande sätt i fråga om placeringsfonder och AIF-fonder. Informationskraven kommer sålunda inte att vara helt nya krav för fondbolag och AIF-förvaltare. En förlängning av övergångsbestämmelsen enligt Priip-förordningen har gett aktörerna tid att förbereda sig på att övergångsperioden går ut i slutet av 2022 och den därav följande skyldigheten att utarbeta faktablad enligt Priip-förordningen. Samtidigt har aktörerna getts tid att anpassa sig till de ändringar i EU-regleringen på lägre nivå som gäller innehållet i faktabladet. Ändringarna i informationsskyldigheten medför i någon mån kostnader för aktörerna på grund av ändringar i informationssystemen, investerarmaterial och ändringar i kundprocesserna. Produktionen av faktablad kräver data och kalkyler samt en integrering av faktabladen i informationssystemen. Utöver denna tekniska förberedelse förutsätter ändringen av informationsskyldigheten att aktörerna gör ändringar i de interna processerna samt eventuellt behov av att utbilda personalen och informera distributionskanalerna och investerarna.

Upphävandet av de nationella bestämmelserna om faktablad skärper den informationsskyldighet som tillämpas på AIF-fonder i Finland jämfört med den tidigare regleringen. När det gäller AIF-förvaltare har den nationella utvidgningen av övergångsbestämmelsen enligt Priip-förordningen till AIF-fonder i samband med genomförandet av Priip-förordningen redan gett aktörerna möjlighet att under övergångsperioden välja det faktabladsalternativ som bäst passar deras verksamhetsmodell och möjligen också underlättat kostnadstrycket på arbetet med ändringar av faktabladen. Genom övergången till faktablad enligt Priip-förordningen främjas konsekvensen i regleringen, underlättas tillsynen och stöds konkurrensen mellan tillhandahållare av olika investeringsprodukter.

Syftet med ändringarna i lagen om placeringsfonder är att undvika en situation där ett fondbolag blir skyldigt att utarbeta både ett faktablad enligt Priip-förordningen och ett faktablad enligt lagen om placeringsfonder. Handlingarna gäller liknande informationskrav gentemot investerare, vilket innebär att förslaget minskar den administrativa börda som medförs för fondbolag om de ändringar som nu föreslås i regleringen inte görs. Eftersom aktörerna i fortsättningen uppfyller kraven på faktablad i lagen om placeringsfonder genom att utarbeta och tillhandahålla faktablad enligt Priip-förordningen, kommer bestämmelserna om faktablad i fortsättningen att ha liten betydelse.

Investerarna kan också anses dra nytta av de nu föreslagna ändringarna, eftersom förslaget för enhetliggör den investerarinformation om olika investeringsprodukter som ska ges till icke-professionella investerare i EU. Med tanke på investerare förbättrar enhetliga bestämmelser identifieringen av produkters centrala egenskaper och underlättar jämförelsen av olika produkter, vilket kan möjliggöra ett beslutsfattande som är effektivare ur investerarnas synvinkel. Jämfört med bestämmelserna om faktablad i lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder är avsikten med bestämmelserna om faktablad i Priip-förordningen att underlätta jämförelsen med ett stort antal investeringsprodukter för icke-professionella investerare. Den inbördes jämförelsen av investeringsprodukter begränsar sig således inte enbart till andra fondprodukter, utan också till exempel till strukturerade produkter samt till försäkringar som används för investeringar och sparande.

Eftersom det finns skillnader mellan presentationssätten i basfakta för investerare och faktablad kan slopandet av överlappande informationskrav också bidra till att undvika förvirring för investerare som kan uppstå på grund av olika slags information. Exempelvis metoderna för att beräkna riskindikator i basfakta för investerare och faktabladet och sätten att presentera avkastningsförväntningar och kostnader skiljer sig nu något från varandra, vilket kan förvirra i syn-

nerhet icke-professionella investerare som försöker göra jämförelser inom olika regleringsramar. Övergången till ett enhetligt framställningssätt förbättrar jämförbarheten. En ändring av beräkningsmetoden kan dock också leda till att en annan riskkategori i framtiden föreslås för placeringsfonder eller AIF-fonder som i övrigt är oförändrade. Till en början kan detta ge investerarna ett missvisande intryck av att en fondprodukt som omfattas av Priip-bestämmelserna har blivit mindre riskfylld.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

Finansinspektionen är i Finland den behöriga myndighet som avses i Priip-förordningen och fondföretagsdirektivet. Förslagen påverkar också Finansinspektionens arbetsmängd så att den inte behöver övervaka att överlappande informationsskyldigheter uppfylls för samma fondprodukt efter övergångsperiodens utgång.

Inom tillsynen över marknadsföring som riktar sig till konsumenterna och oskäligen villkor i konsumentavtal har konsumentombudsmannen och Finansinspektionen parallella befogenheter inom finansbranschen. Myndigheterna förutsätts samarbeta på lämpligt sätt och till behövliga delar höra varandra. Priip-förordningen och Finansinspektionens befogenheter i anknytning till Priip-förordningen har inte i Finland ansetts begränsa konsumentombudsmannens parallella befogenheter vilka baserar sig på konsumentskyddslagen (38/1978) (RP 79/2016 rd, s. 8). Inte heller de ändringar som nu föreslås bedöms begränsa konsumentombudsmannens behörighet, utan förtydliga och förenhetliga de bestämmelser som är föremål för tillsyn.

5 Alternativa handlingsvägar

Ändringen av fondföretagsdirektivet ger inte medlemsstaterna något nationellt handlingsutrymme vid genomförandet. Direktivet håller för närvarande på att genomföras i olika medlemsstater, vilket leder till att det inte finns någon information om de genomförandeåtgärder som planeras eller genomförs av andra medlemsstater.

6 Remissvar

Finansministeriet publicerade den 22 februari 2022 en begäran om utlåtande om utkastet till proposition på webbplatsen utlåtande.fi. Remisstiden gick ut den 28 mars 2022. Sammanlagt 11 instanser svarade på begäran om utlåtande: justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands Bank, Försäkrings- och finansrådgivningen, Finanssiala ry, Nasdaq Helsinki Oy, Finlands Aktiesparare rf och Företagarna i Finland rf. Av dessa meddelade social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands Bank och Nasdaq Helsinki Oy att de inte hade några kommentarer om utkastet till proposition.

Begäran om utlåtande, ett sammandrag av utlåtandena samt detaljerade utlåtanden av dem som besvarat begäran om utlåtande finns tillgängliga i den offentliga tjänsten på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med projektkoden VM107:00/2021.

Justitieministeriet bad att det beaktas att de föreslagna ändringarnas eventuella konsekvenser också för konsumentombudsmannen bör bedömas i propositionen. Med anledning av yttrandet har det i den fortsatta beredningen lagts till konsekvensbedömningar för konsumentombudsmannens del.

Försäkrings- och finansiella rådgivningen ansåg att de föreslagna ändringarna är värda att understödjas och ändamålsenliga med tanke på investerarskyddet, eftersom de förenhetligar informationen om olika produkter och därmed också underlättar jämförbarheten mellan olika investeringsprodukter.

Föreningen Finansiella ansåg att det är viktigt med ändringar som förenhetligar UCITS-fondernas krav med Priip-bestämmelserna och säkerställer att det inte utarbetas två sinsemellan motstridiga faktablad samma fond. Finansiella anser dock att den valda regleringslösningen på EU-nivå är beklagligt komplicerad. Finansiella fäste också uppmärksamhet vid att regleringen i fråga om vissa AIF-fonder de facto skärps och medför ytterligare förpliktelser för fondförvaltare. Samtidigt måste man avstå från en nationell lösning som fungerat bra i praktiken. Finansiella ansåg att det är viktigt att utveckla definitionen av professionella investerare i EU:s bestämmelser om marknader för finansiella instrument (MiFID) så att de bestämmelser som är avsedda för icke-professionella investerare i fortsättningen gäller just icke-professionella investerare och inte institutionella investerare.

Finlands Aktiesparare såg propositionen som en positiv utveckling för finländska sparare och investerare. Informationen till investerare blir tydligare och enhetligare och till vissa delar bättre också i fråga om risker och kostnader. Finlands Aktiesparare tror inte heller att investeringsprodukterna kommer att bli dyrare i och med reformen, eftersom också branschaktörernas arbete delvis blir klarare.

Företagarna i Finland ansåg att de föreslagna ändringarna är motiverade, trots att ändringarna i viss mån ökar den administrativa bördan i genomförandefasen. Företagarna i Finland ansåg det särskilt viktigt att fondbolag och AIF-förvaltare genom de föreslagna lagändringarna gagnas av en minskad rättslig osäkerhet och av att det inte uppstår överlappande informationskrav för dem efter den övergångsperiod som föreskrivs i Priip-förordningen.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om placeringsfonder

1 kap. Allmänna bestämmelser

3 §. *Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning.* I paragrafens 11 punkt föreslås en lagteknisk ändring med anledning av den nya 12 punkten som fogas till paragrafen. Till paragrafen fogas en ny 12 punkt med en definition av Priip-förordningen för senare hänvisningsbehov.

15 kap. Marknadsföring av fondandelar och fondbolags informationsskyldighet

13 §. *Lämnande av basfakta till investerare genom faktablad.* Paragrafen är ny och genom den genomförs den nya artikel 82a i fondföretagsdirektivet i fråga om de krav som är tillämpliga på basfakta för investerare enligt artiklarna 78—82 i samma direktiv. Artiklarna 78—82 i fondföretagsdirektivet om basfakta för investerare har nationellt genomförts genom 4 och 5 § samt 10—12 § i detta kapitel. Fondbolag kan sålunda i fortsättningen uppfylla kraven i dessa paragrafer genom att upprätta, tillhandahålla, ändra och översätta ett faktablad som uppfyller kraven på faktablad enligt Priip-förordningen. Bestämmelsen är tillämplig oberoende av om det är fråga om en professionell eller icke-professionell investerare.

22 kap. Fondbolags verksamhet utomlands och marknadsföring av placeringsfonder utomlands

9 §. Informationsskyldighet utomlands. Det föreslås att ett *nytt 5 mom.* fogas till paragrafen. Genom momentet genomförs den nya artikeln 82a i fondföretagsdirektivet i fråga om de krav som enligt artikel 94 i samma direktiv ska tillämpas på basfakta för investerare. I enlighet med artikel 94 i fondföretagsdirektivet föreskrivs det i denna paragraf om den information och de handlingar som fondföretag och utländska EES-fondbolag som marknadsför fondandelar i en placeringsfond som de förvaltar i Finland i placeringsfondens EES-värdmedlemsstat ska ge investerarna i den EES-staten. Enligt det nya momentet kan fondbolag och utländska EES-fondbolag således i fortsättningen uppfylla kraven i paragrafen genom att upprätta, tillhandahålla, ändra och översätta ett faktablad som uppfyller kraven på faktablad enligt Priip-förordningen.

23 kap. **Marknadsföring av andelar i fondföretag i Finland**

6 §. Informationsskyldighet för fondföretag Det föreslås att ett *nytt 3 mom.* fogas till paragrafen. Genom momentet genomförs den nya artikeln 82a i fondföretagsdirektivet i fråga om de krav som enligt artikel 94 i samma direktiv ska tillämpas på basfakta för investerare. I enlighet med artikel 94 i fondföretagsdirektivet föreskrivs det i denna paragraf om de uppgifter och handlingar som ett fondföretag som marknadsför sina andelar i Finland ska ge investerarna i Finland. Enligt det nya momentet kan fondföretag således i fortsättningen uppfylla kraven i paragrafen genom att upprätta, tillhandahålla, ändra och översätta ett faktablad som uppfyller kraven på faktablad enligt Priip-förordningen.

7.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

13 kap. **Marknadsföring till icke-professionella kunder**

1 §. Villkor för marknadsföring. Det föreslås att i *3 mom.* stryks hänvisningarna till faktablad enligt 4 § på grund av att paragrafen upphävs. AIF-förvaltare ska således inte längre ha möjlighet att välja mellan ett faktablad enligt denna lag och ett faktablad enligt Priip-förordningen. Bestämmelser om faktabladets form och innehåll samt om tillhandahållande av faktabladet till icke-professionella kunder ska ingå i den direkt tillämpliga Priip-förordningen. Det föreslås att ett *nytt 4 mom.* fogas till paragrafen, varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. I det nya *4 mom.* föreskrivs det på motsvarande sätt som i det gällande 13 kap. 5 § 3 mom. om ytterligare informationsskyldighet när marknadsföringen riktar sig till icke-professionella kunder. Den information som ska ges om AIF-fonder ska på ett uttömmande sätt samlas i en enda läsbar handling som ska ges till icke-professionella kunder skriftligen innan investeringsbeslutet fattas, om inte något annat följer av vägande skäl.

4 §. Faktablad. Paragrafen föreslås bli upphävd. De nationella bestämmelserna om faktablad ersätts med bestämmelserna i Priip-förordningen.

5 §. Tilläggsinformation och språket i faktablad. Det föreslås att paragrafen upphävs på grund av att 4 § upphävs. Paragrafens 3 mom. om det tilläggskrav som gäller informationsskyldigheten föreslås bli flyttat till det nya 4 mom. i 1 § i samma kapitel.

6 a § Funktioner som är tillgängliga för icke-professionella investerare. Det föreslås att *3 mom.* ändras. Momentets felaktiga ordalydelse ändras så att den motsvarar artikel 43 a.3 b i AIFMD. De funktioner som står till icke-professionella kunders förfogande kan sålunda i enlighet med AIFMD tillhandahållas av AIF-förvaltaren, en tredje part eller båda.

6 b §. Marknadsföringsmaterial. Det föreslås att *2 mom.* upphävs på grund av att 4 § upphävs.

7 §. Bemyndigande att utfärda förordning. Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet. Det föreslås att *2 punkten* upphävs på grund av att 4 och 5 § upphävs. Till följd av att bemyndigandet att utfärda förordning upphävs finansministeriets förordning om faktablad för alternativa investeringsfonder.

22 kap. **Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser**

2 §. Påföljdsavgift. Det föreslås att *1 mom. 9 punkten* ändras. I punkten stryks hänvisningarna till bestämmelserna i 13 kap. 4 § om faktablad och till bestämmelserna i 5 § om tilläggsinformation och språket i faktablad, eftersom paragraferna i fråga föreslås bli upphävda. I punkten uppdateras hänvisningen till det nya 4 mom. i 13 kap. 1 §, till vilket bestämmelserna i det gällande 13 kap. 5 § 3 momentet har överförs till sitt innehåll. Bestämmelserna i fråga har enligt den gällande lagen omfattats av påföljdsavgift.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagförslagen träder i kraft den 1 januari 2023.

I ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet förutsätts det att medlemsstaterna senast den 30 juni 2022 ska anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet. De ska genast underrätta kommissionen om detta. Medlemsstaterna ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2023.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheter som tryggas i grundlagen. Syftet med de ändringar som föreslås i lagen om placeringsfonder är att säkerställa att faktablad som utarbetats i enlighet med Priip-förordningen också uppfyller kraven på faktablad enligt lagen om placeringsfonder. Den lagtekniska hänvisningsändring som gjorts i 22 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten i lagförslag 2 motsvarar till sitt innehåll den gällande lagen, eftersom bestämmelserna i fråga redan med stöd av den gällande lagen omfattas av påföljdsavgift.

Med stöd av det som anges ovan bedöms det att lagförslagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (213/2019) 1 kap. 3 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 527/2021, och
fogas till 1 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 527/2021, en ny 12 punkt, till 15 kap. en ny 13 §, till 22 kap. 9 § ett nytt 5 mom. och till 23 kap. 6 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

11) *EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014,

12) *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

15 kap.

Marknadsföring av fondandelar och fondbolags informationsskyldighet

13 §

Lämnande av basfakta till investerare genom faktablad

Skyldigheten enligt 4 § 1 mom. i detta kapitel att upprätta faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt detta kapitel.

22 kap.

Fondbolags verksamhet utomlands och marknadsföring av placeringsfonder utomlands

9 §

Informationsskyldighet utomlands

Skyldigheten enligt denna paragraf att ge faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt denna paragraf.

23 kap.

Marknadsföring av andelar i fondföretag i Finland

6 §

Informationsskyldighet för fondföretag

Skyldigheten enligt denna paragraf att ge faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 13 kap. 4 och 5 § samt 6 b § 2 mom., av dem 13 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 229/2017 och 13 kap. 6 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 975/2021,

ändras 13 kap. 1 § 3 mom., 6 a § 3 mom. och 7 § samt 22 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten, sådana de lyder, 13 kap. 1 § 3 mom. och 7 § i lag 229/2017, 13 kap. 6 a § 3 mom. i lag 975/2021 och 22 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten i lag 214/2019, samt

fogas till 13 kap 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 229/2017, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

13 kap.

Marknadsföring till icke-professionella kunder

1 §

Villkor för marknadsföring

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

Icke-professionella kunder ska ges information som avses i 12 kap. 4 § på ett enhetligt sätt i en enda handling, om det inte finns vägande skäl för att med Finansinspektionens tillstånd avvika från detta.

6 a §

Funktioner som är tillgängliga för icke-professionella investerare

De funktioner som avses i 1 mom. kan på AIF-förvaltarens vägnar eller tillsammans med AIF-förvaltaren tillhandahållas av en tredje part som omfattas av regler och tillsyn för de uppgifter som ska utföras. AIF-förvaltaren ska ha ett skriftligt avtal som bevis på utnämmandet av den tredje parten där det preciseras vilka av de uppgifter som avses i 1 mom. som inte utförs av AIF-förvaltaren och där det fastställs att den tredje parten har rätt att av AIF-förvaltaren få alla handlingar och uppgifter som krävs för att utföra uppgifterna.

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom. och 6 § 4 mom.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs AIF-förvaltare som försummar att iaktta eller överträder följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

9) 13 kap. 1 § 1, 3 och 4 mom. om villkor för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella kunder,

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 69/2022 rd

Helsingfors den 5 maj 2022

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

1.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (213/2019) 1 kap. 3 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 527/2021, och
fogas till 1 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 527/2021, en ny 12 punkt, till 15 kap. en ny 13 §, till 22 kap. 9 § ett nytt 5 mom. och till 23 kap. 6 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

3 §

3 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

I denna lag avses med

11) *EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014.

11) *EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014,

12) *förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (*Priip-produkter*).

15 kap.

15 kap.

Marknadsföring av fondandelar och fondbolags informationsskyldighet

Marknadsföring av fondandelar och fondbolags informationsskyldighet

13 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Lämnande av basfakta till investerare genom faktablad

Skyldigheten enligt 4 § 1 mom. i detta kapitel att upprätta faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt detta kapitel.

22 kap.

22 kap.

Fondbolags verksamhet utomlands och marknadsföring av placeringsfonder utomlands

Fondbolags verksamhet utomlands och marknadsföring av placeringsfonder utomlands

9 §

9 §

Informationsskyldighet utomlands

Informationsskyldighet utomlands

Skyldigheten enligt denna paragraf att ge faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt denna paragraf.

23 kap.

23 kap.

Marknadsföring av andelar i fondföretag i Finland

Marknadsföring av andelar i fondföretag i Finland

6 §

6 §

Informationsskyldighet för fondföretag

Informationsskyldighet för fondföretag

Skyldigheten enligt denna paragraf att ge faktablad kan också uppfyllas genom faktablad som utarbetas, tillhandahålls, ändras och översätts i enlighet med förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter. Ett sådant faktablad anses uppfylla kraven på faktablad enligt denna paragraf.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 13 kap. 4 och 5 § samt 6 b § 2 mom., av dem 13 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 229/2017 och 13 kap. 6 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 975/2021,
ändras 13 kap. 1 § 3 mom., 6 a § 3 mom. och 7 § samt 22 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten, sådana de lyder, 13 kap. 1 § 3 mom. och 7 § i lag 229/2017, 13 kap. 6 a § 3 mom. i lag 975/2021 och 22 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten i lag 214/2019, samt
fogas till 13 kap 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 229/2017, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

13 kap.

Marknadsföring till icke-professionella kunder

Marknadsföring till icke-professionella kunder

1 §

1 §

Villkor för marknadsföring

Villkor för marknadsföring

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt 4 § eller ett faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

Den som marknadsför AIF-fonder ska innan ett investeringsbeslut fattas sända en icke-professionell kund ett faktablad enligt förordningen om faktablad för paketerade investeringsprodukter.

Icke-professionella kunder ska ges information som avses i 12 kap. 4 § på ett enhetligt sätt i en enda handling, om det inte finns vägande skäl för att med Finansinspektionens tillstånd avvika från detta.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Faktablad

En AIF-förvaltare ska för varje AIF-fond som den marknadsför till icke-professionella kunder upprätta en kortfattad handling med basfakta för investerare (faktablad). I faktabladet ska uttrycket "basfakta för investerare" ingå på svenska eller finska eller på något annat språk som Finansinspektionen godkänner. (upphävs)

Faktabladet ska innehålla följande information som ska vara begriplig för investeraren utan några andra handlingar:

- 1) AIF-fondens identifieringsuppgifter,
- 2) en kort beskrivning av investeringsmål och investeringspolicy,
- 3) en presentation av tidigare avkastningsutveckling eller, vid behov, av förväntad avkastningsutveckling,
- 4) kostnader och produktrelaterade avgifter,
- 5) investeringens risk- och avkastningsprofil samt lämpliga anvisningar och varningar när det gäller riskerna med investeringar i AIF-fonden.

Faktabladet ska offentliggöras på finska eller svenska eller på något annat språk som Finansinspektionen godkänner, och det ska sändas till Finansinspektionen för kännedom.

5 §

Tilläggsinformation och språket i faktablad

Av faktabladet ska det framgå var och hur man kan få tilläggsinformation om AIF-fonden och på vilka språk handlingarna och informationen lätt kan fås. (upphävs)

Faktabladet ska utformas kortfattat på allmänspråk och upprättas i ett gemensamt format som möjliggör jämförelser. Faktabladet ska vara begripligt för icke-professionella kunder. Informationen ska vara saklig, tydlig och förenlig med motsvarande information till investerare i andra sammanhang.

Gällande lydelse

Icke-professionella kunder ska utöver faktablad ges information som avses i 12 kap. 4 § på ett enhetligt sätt i en enda handling, om det inte finns vägande skäl för att med Finansinspektionens tillstånd avvika från detta.

6 a §

Funktioner som är tillgängliga för icke-professionella investerare

De funktioner som avses i 1 mom. kan på AIF-förvaltarens vägnar tillhandahållas av en tredje part som omfattas av regler och tillsyn för de uppgifter som ska utföras. AIF-förvaltaren ska ha ett skriftligt avtal som bevis på utnämmandet av den tredje parten där det preciseras vilka av de uppgifter som avses i 1 mom. som inte utförs av AIF-förvaltaren och där det fastställs att den tredje parten har rätt att av AIF-förvaltaren få alla handlingar och uppgifter som krävs för att utföra uppgifterna.

6 b §

Marknadsföringsmaterial

Vad som föreskrivs i artikel 4.2 och 4.5 i den förordning som nämns i 1 mom. om de krav som gäller marknadsföringsmaterial i förhållande till basfakta för investerare tillämpas också i förhållande till uppgifterna i faktabladet.

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om

1) förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom. och 6 § 4 mom.,

Föreslagen lydelse

6 a §

Funktioner som är tillgängliga för icke-professionella investerare

De funktioner som avses i 1 mom. kan på AIF-förvaltarens vägnar *eller tillsammans med AIF-förvaltaren* tillhandahållas av en tredje part som omfattas av regler och tillsyn för de uppgifter som ska utföras. AIF-förvaltaren ska ha ett skriftligt avtal som bevis på utnämmandet av den tredje parten där det preciseras vilka av de uppgifter som avses i 1 mom. som inte utförs av AIF-förvaltaren och där det fastställs att den tredje parten har rätt att av AIF-förvaltaren få alla handlingar och uppgifter som krävs för att utföra uppgifterna.

6 b §

Marknadsföringsmaterial

(mom 2 upphävs)

7 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får i syfte att genomföra AIFM-direktivet utfärdas närmare bestämmelser om *förutsättningarna för att Finansinspektionen ska bevilja undantag som avses i 2 § 3 mom. och 6 § 4 mom.*

(punkt 2 upphävs)

RP 69/2022 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) de krav enligt 4 och 5 § som ska ställas på faktablad som ges till investerare.

22 kap.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

2 §

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs AIF-förvaltare som försummar att iaktta eller överträder följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

Påföljdsavgift påförs AIF-förvaltare som försummar att iaktta eller överträder följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

9) 13 kap. 1 § 1 och 3 mom. om villkor för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella kunder, 4 § om faktablad och 5 § om tilläggsinformation och språket i faktablad,

9) 13 kap. 1 § 1, 3 och 4 mom. om villkor för marknadsföring av AIF-fonder till icke-professionella kunder,

Denna lag träder i kraft den 20 .